

TERRIERIEN JA MÄYRÄKOIRIEN VESIRIISTAKOKEEN SÄÄNNÖT JA OHJEET

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 18.11.2000
Voimassa 01.05.2001 alkaen

TERRIERIEN JA MÄYRÄKOIRIEN VESIRIISTAKOKEEN SÄÄNNÖT JA OHJEET

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 18.11.2000

Voimassa 01.05.2001 alkaen

1 § KOKEIDEN TARKOITUS

Kokeen tarkoitus on todeta koirien taipumukset vesilinnun metsästyksessä. Kokeessa selvitetään koiran halu hakea, noutaa ja jäljestää vesiriistaa.

2 § KOELAJIT

Terrierien ja mäyräkoirien vesiriistakokeet ovat yleisiä, yhdistysten jäsentenvälisiä kokeita ja kilpailuja tai rotukohtaisia kokeita ja kilpailuja, joihin osallistumisesta määrätään erillisellä Suomen Kennelliiton – Finska Kennelklubben ry (Kennelliitto) hallituksen vahvistamalla säännöllä tai ohjeella.

3 § OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Rodut, joilla on oikeus osallistua luolakoirien taipumuskokeisiin ja luolakoirien metsästyskokeisiin sekä lisäksi rodut, joille Kennelliiton hallitus anomuksesta myöntää osallistumisoikeuden. Kokeeseen osallistuvan koiran tulee olla täyttänyt 9 kuukautta. Kokeeseen tulee osallistua vähintään (3) koiraa, ennen kuin se voidaan järjestää.

Kokeeseen ei saa osallistua:

- sairas koira
- kiimainen narttu
- kantava narttu 30 vuorokautta ennen synnytystä ja 42 vuorokautta synnytyksen jälkeen
- koira, joka ei täytä Kennelliiton voimassa olevia rokotusmääräyksiä tai jota ei ole tunnistusmerkitty

Vastaava koetoimitsija ja ylituomari tarkastavat koiran osallistumisoikeuden.

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti, jos koejärjestelyt niin vaativat. Koiranomistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä viimeistään ilmoittautumisajan päättyessä.

4 § KENNELLIITON YLEINEN JÄÄVIYSSÄÄNTÖ

Liite

5 § JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton hallituksen ja kennelpiirien myöntämissä vesiriistakokeissa. FCI myöntää kansainväliset kokeet, Kennelliiton hallitus valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaottelut. Kennelpiirit myöntävät yleiset ja jäsentenväliset kokeet.

6 § KOELUVAN ANOMINEN

6.1 Luvan anoja ja järjestelyvastaava

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka pitää olla Kennelliiton jäsen. Rotujärjestön / -järjestöjen jäsenyyttä pidetään suotavana. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen nimeämä koetoimikunta.

6.2 Anomisen määräaika

Kokeet on anottava Kennelliiton kulloinkin määräämänä aikana. (liite määräaikaisilmoitukset)

6.3 Anomuksen sisältö

Koeanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, kokeen nimi ja luonne, osanottorajoitukset, koeaika ja -paikka, kilpailuluokat, osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan, tehtävään suostunut ylituomari ja hänen varamiehensä sekä vastaava koetoimitsija.

6.4 Anomus osoitetaan

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään. Jäljennös koeanomuksesta toimitetaan järjestävän yhdistyksen kotipaikan mukaiselle kennelpiirille.

6.5 Kokeesta ilmoittaminen/tiedottaminen

Kennelpiirit tai rotujärjestöt toimittavat myöntämistään virallisista kokeista listan Kennelliiton määräaikaisilmoitusten mukaisesti julkaistavaksi Koiramme-lehdessä.

Kokeen järjestäjä voi omatoimisesti tiedottaa kokeesta.

7 § KENNELLIITON YLEINEN KOKEEN SIIRTO TAI PERUUTUS

Liite

8 § YLITUOMARI SEKÄ HÄNEN VARAMIEHENSÄ

Ylituomarin on oltava Kennelliiton hyväksymä, terrierien ja mäyräkoirien vesiriistakokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus.

Hänen on oltava Kennelliiton ja rotujärjestön jäsen.

9 § ILMOITTAUTUMINEN KOKEESEEN JA SIITÄ POIS JÄÄMINEN

9.1 Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen on tehtävä viimeistään 5 päivää ennen koetta osanottomaksuineen.

9.2 Jälki-ilmoittautuminen

Koetoimikunnalla on oikeus ottaa vastaan jälki-ilmoittautumisia, mikäli kokeessa on tilaa.

Koetoimikunta voi määrätä suuremman osallistumismaksun, kuitenkin korkeintaan normaali maksu kaksinkertaisena.

9.3 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä osanottomaksua ei palauteta.

Päteväksi syyksi poisjäämiseen katsotaan koiran alkanut kiima sekä todistettavasti koiran tai omistajan sairaus.

Poisjäämisestä on ilmoitettava koetoimikunnalle ennen kokeen alkua.

10 § KENNELLIITON YLEINEN VALITUSMENETTELY JA OIKAISUVAATIMUSMENETTELY

Liite

11 § ROTUKOHTAINEN ARVOSTELU

Kaikki koirat arvostellaan samoin perustein rodusta riippumatta.

12 § KOELUOKAT

Terrierien ja mäyräkoirien vesiriistakoe on yksiluokkainen koe.

13 § MAASTOJEN, SUORITUSPAIKKOJEN, JÄRJESTYKSEN TMS. ARPOMINEN

Koirien suoritusjärjestys määrätään arpomalla, tuomarin ja toimitsijoiden toimesta. Koirat arvostellaan arvotussa järjestyksessä.

14 § KOE-ERÄ / SUORITUSAIKA

Ylituomari päättää koe-erän pituudesta ja siirtymisestä erän aikana.

14.1 Kokeen / koe-erän keskeyttäminen

Päätöksen kokeen / koe-erän keskeyttämisestä tekee tuomari tai koiran ohjaaja.

15 § KOIRAN LOUKKAANTUMINEN

Ylituomari määrittelee loukkaantumisasteen ja tarvittaessa keskeyttää koiran koesuorituksen.

16 § SULKEMINEN KOKEESTA

Koira suljettakoon kokeesta, jos se:

- ei ole ohjaajan hallittavissa, vaan jatkuvasti toimii omin päin
- hätyyttää kotieläimiä taikka vihaisuutensa takia on osoittautunut kokeissa ihmisille tai toisille koirille vaaralliseksi

17 § KOHTUUTON HÄIRIÖ KOKEEN AIKANA

Koesuorituksen aikana voi sattua koirasta riippumaton kohtuuton häiriö (kova sade, ukonilma, myrsky tai muu vastaava), joka keskeyttää koiran koesuorituksen. Koiralle pyritään tällöin antamaan mahdollisuus uuteen koesuoritukseen. Ylituomari tekee päätöksen kohtuuttomasta häiriöstä.

18 § TUOMARI JA KOIRAN OHJAAJA

Koetuomarin on ilmoitettava koiran ohjaajalle selvästi koe-erän alkaminen ja päättyminen. Koetuomari määrää, milloin koira lasketaan irti ja milloin se kytketään.

19 § KOKEEN ARVOSTELUPERUSTEET

Koe koostuu kolmesta osa-alueesta:

1. haku kaislikosta ilman lintua
2. linnun nouto vedestä
3. jäljestäminen

Kussakin osa-alueessa annetaan pisteitä nollasta - kymmeneen.

20§ KOKEEN PISTEYTYS JA PALKINTOSIJAT

1. palkinto vähintään 21 p, jokaisesta osasuorituksesta tulee kuitenkin saada vähintään 6 p.
2. palkinto vähintään 15 p, jokaisesta osasuorituksesta tulee saada vähintään 5 p
3. palkinto vähintään 9 p, jokaisesta osasuorituksesta tulee saada vähintään 3 p

21 § KOKEIDEN TULOKSET

21.1 Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava lomakkeet nimikirjoituksellaan.

21.2 Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäneelle kennelpiirille.

22 § ERITYISMÄÄRÄYKSIÄ KOKEESTA

Kokeen suorituspaikan on sijaittava alueella, jonne koetta varten on saatu metsästysoikeuden haltijan lupa.

Tuomari määrittelee rannan ja vesityöalueen.

Kokeessa käytettävä riista ovat rauhoittamattomat vesilinnut ja lokit, joista näissä säännöissä käytetään nimitystä lintu.

23 § KOKEEN KULKU SUORITUSTAPAHTUMINEEN

Koe alkaa ylituomarin puhuttelulla ja suoritusjärjestyksen arpomisella.

1. haku kaislikosta ilman lintua
2. linnun nouto vedestä
3. linnun jäljestäminen, ilmaisu/nouto

24 § ERILLISOHJEET KOSKIEN YLITUOMARIA, KOIRANOHJAAJAA JA KOETOIMIKUNTAA

Ylituomarin, arvostelevan tuomarin, koiranohjaajan, koetoimikunnan sekä koetoimitsijan tehtävät ja velvollisuudet sekä vesiriistakokeen järjestämis- ja arvosteluohjeet määritellään tarkemmin Kennelliiton hallituksen hyväksymillä ohjeilla.

25 § MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN JA OHJEISIIN

Muutokset näihin sääntöihin valmistelee rotujärjestöjen alainen LUT-tuomarikollegio. Rotujärjestöt esittävät hyväksymänsä muutokset Kennelliiton valtuuston vahvistettavaksi.

ERILLISOHJEET KOSKIEN YLITUOMARIA, KOIRANOHAJAAJAA JA KOETOIMIKUNTAA
Hyväksytty Kennelliiton hallituksessa
Voimassa 1.1.2010 alkaen

KOETOIMITSIJAOHJEET:

Koetoimikunnan tehtävät:

- Koetoimikunnassa vähintään yhden on oltava suorittanut Kennelliiton vastaavan koetoimitsijan-kurssin tai oltava koemuodon ylituomari.
- Anoo kokeen siltä kennelpiiriltä, jonka alueella koe järjestetään.
- Koeanomuksessa on oltava ylituomari ja varamies merkittynä ja varmistettuna.
- Hankkii kaikki tarpeelliset luvat sekä koepöytäkirjalomakkeet ja arvostelukortit.
- Tekee tarvittavat ilmoitukset (mm. ampuminen) poliisipiirille.
- Koetoimikunta anoo/valitsee koemaastot ja vastaa siitä, että ne täyttävät vaatimukset.
- Koetoimikunta vastaa, että hyvälaatuista riistaa on riittävästi.
- Toimii kokeen aikana ylituomarin avustajana.
- Kokeen jälkeen seitsemän (7) vuorokauden sisällä lähettää huolellisesti täytetyt koepöytäkirjalomakkeet sekä koirakohtaiset arvostelukortit ao. kennelpiirille, joka hoitaa ne edelleen Kennelliitolle ja rotujärjestölle /-yhdistykselle. Koirakohtaisesta arvostelukortista yksi osa annetaan koiran ohjaajalle.
- Myös peruutetusta tai siirretystä kokeesta täytetään koepöytäkirja ja lähetetään ao. kennelpiirille.

KOIRANOHAJAJAN TOIMINTAOHJE

Koiran ohjaajan on tarkoin noudatettava koetuomarin hänelle antamia toimintaohjeita ja määräyksiä. Jos koiran ohjaaja ei noudata annettuja ohjeita tai hän esiintyy hyvän tavan vastaisesti, on koetuomarilla oikeus kieltää ohjaajan osallistumisen kokeeseen.

- Ohjaajan vaihtoa ei sallita kesken koetta ilman pakottavaa syytä.
- Koiran ohjaajalla on oikeus kokeen aikana innostaa koiraansa suullisesti ja käsimerkein.
- Koiran ohjaajan paikka on noin viiden (5) metrin päästä rantavedestä.

TUOMARIN PÄTEVYYS

Vesiriistakokeen tuomaripätevyyden myöntää anomuksesta Kennelliitto. Pätevyyden voi saada luolakoirien taipumuskokeiden ylituomari tai koemuotoa harrastava rotujärjestön erikoiskoulutuksen saanut henkilö, joka:

- on suorittanut metsästäjäutukinnon ja maksanut riistanhoitomaksun ko. vuodelta.
- omaa riittävästi kokemusta vesilintumetsästyksestä.
- on saanut oman kennelpiirinsä puollon ja rotujärjestön suostumuksen anomukseensa.

YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE

Ylituomari vastaa siitä, että koe suoritetaan sääntöjen ja ohjeiden mukaan.

Ylituomari pitää vaatimuksiaan ja kokeen luonnetta selventävän puhuttelun ennen koetta.

Koetuomari antaa muille koeryhmissä oleville henkilöille ohjeet käyttäytymisestä kokeen aikana.

Hän määrää kulkujärjestyksen sellaiseksi, että koiran ohjaaja on ensimmäisenä ja muut sellaisessa järjestyksessä ja tuntumassa, että häiritsevät mahdollisimman vähän kokeen kulkua.

Ylituomarin on arvosteltava koiran työskentely ehdottoman puolueettomasti. Hänen on otettava huomioon vain se, minkä hän itse kokeen aikana toteaa. Koetuomari pyrkiköön kaikissa tilanteissa tekemään oikeutta koiralle.

Tuomari huolehtikoon parhaansa mukaan siitä, että kaikki koirat ovat maaston ja riistan puolesta samassa asemassa.

Koe päättyy siihen, että koetuomari antaa suullisen arvostelun jokaisesta koirasta ja erittelee niiden osasuoritukset.

Tuomari arvostelee osa-alueet, 1. haku, 2. nouto, 3. jäljestäminen.

Tuomarin on arvosteltava koiran muita ominaisuuksia koko siltä ajalta, minkä hän on koiraa koepäivänä seurannut.

Koira voi jatkaa kokeen loppuun vaikka on saanut jostakin osasuorituksesta nolla (0) pistettä.

ARVOSTELUN PERUSTEET

Haku kaislikossa ilman lintua

Hyvän vesiriistakoiran täytyy hakea kaislikossa ja vedessä myös ilman riistan hajua. Siksi on jokainen koira kokeiltava ensin ilman riistaa kaislikossa ja vedessä. Koiran on oltava ohjattavissa ja osoitettava tottelevaisuutta siten, että koiralta vaaditaan haku haulikon kantaman päässä. Useamman kiven heittäminen ja pidempiaikainen kehottaminen katsotaan voimakkaaksi vaikuttamiseksi. Kiviä koiran ohjaaja saa heittää korkeintaan neljä (4) kpl. Suoritus aika noin 10 minuuttia.

Arvostelu:

- 10-8 p Veteen meno yhdellä käskyllä, määrätietoinen ja riittävän kaukainen haku, n. 40 m. Koiran kevyt ohjaaminen merkein ja kehotuksin. Tulee käskystä pois.
- 7-5 p Alueen osittainen hakeminen ohjaajan aikana ja ohjaajan voimakas vaikuttaminen työskentelyyn. Useampi veteen meno sallitaan. Kivien käyttö sallittu, mutta pudottaa suorituksessa annettavia pisteitä. Maksimi 5 pistettä.
- 4-1 p Erittäin hidas veteen meno ja puutteellinen haku.
- 0 p Kieltäytyminen veteen menosta.

Tuomari ottakoon huomioon vaikeuden aiheuttaman koiran hitaamman etenemisen vedessä (esteet tai tiivis kasvillisuus).

Nouto vedestä

Lintu heitetään ohjaajan ja koiran läheltä mahdollisimman kauas, koiralle uintikelpoiseen ruohikkoon niin, että koira näkee lennon. Metsästyshaulikolla ammutaan samanaikaisesti ja todetaan koiran laukauksenkestävyys. Koiran on noudettava lintu ja luovutettava se ohjaajalle. Jos koira on selvästi paukkuarka, se suljetaan kokeesta. Suoritus aika on 10 min.

Arvostelu:

- 10-8 p Koira noutaa linnun määrätietoisesti ja nopeasti ja luovuttaa sen koiran ohjaajalle. Maksimipisteiden edellytyksenä on, että koira laukauksen aikana pysyy paikallaan kytkemättä.
- 7-5 p Koira noutaa riistan ja tuo sen samalle rannalle siten, että ohjaaja saa sen haltuunsa. Rutistelu, ja pureskelu vähentävät arvostelupisteitä.
- 4-1 p Koira jättää riistan rantaveteen.
- 0 p Raatelu ja riistan piilottaminen. Koira kieltäytyy työskentelemästä.

Jos koira tuo riistan samalle rannalle, mutta ei tuo sitä koiran ohjaajalle, voi tuomari antaa ohjaajalle luvan ottaa riistan koiralta.

Raatelemiseksi tulkitaan riistan pilaaminen. Höyhenten nyppimistä ei katsota vakavaksi virheeksi.

Jäljestäminen

Jälki tehdään koelinnulla, joka on kiinnitetty narulla 2-2,5 metrin pituiseen keppiin. Lintua kuljetetaan jäljen tekijän sivulla.

Koelintu sijoitetaan jäljen päähän koloon, syvennykseen tai pensaaseen alle. Jokaiselle koiralle tehdään oma jälki eri maastoon.

Koira ja ohjaaja eivät saa nähdä jäljen tekemistä.

Jäljen lähtökohta merkataan linnusta revityillä höyhenillä. Ohjaajalle näytetään jäljen lähtökohta ja suunta.

Ohjausnarun pituus on oltava noin 6 metriä.

Koe suoritetaan avoimessa maastossa tai metsässä, jossa aluskasvillisuus ei haittaa näkyvyyttä.

Laahausjäljen pituus noin 150 metriä. Jälki tehdään koelinnulla siten, että alussa on 20 metriä suoraa jälkeä ja loppuosa on S:n muotoinen. Koira voidaan pitää joko kytkettynä tai irrallaan.

Koiran tulee selvittää jälki sujuvasti ja joko tuoda tai ilmaista löytäneensä riistan. Koeaika noin 10 minuuttia.

Arvostelu:

10-8 p	Koira irrallaan, jäljittää riistan sujuvasti ja tuo sen viivyttämättä ohjaajalle.
8 -7 p	Koira irrallaan, jäljittää riistan sujuvasti ja paikallaan haukkumalla ilmoittaa löytäneensä sen.
6 p	Koira kytkettynä, jäljittää tarkasti jälkeä seuraten ja löytää riistan.
5 -3 p	Koira kytkettynä, jäljittää ja löytää riistan. Hukan sattuessa ohjaaja voi ohjata koiran jäljelle. yhden kerran.
2 -1 p	Koira kytkettynä jäljittää ja löytää riistan. Koiran voi ohjata jäljelle useamman kerran.
0 p	Riista ei löydy.

Virheet riistan tuonnissa pudottavat koiran pisteitä tuomarin harkinnan mukaan. Mikäli koira tuo riistan ohjaajan saataville ei pisteitä pudoteta alle ensimmäiseen palkintoon oikeuttavan pistemäärän.

TERRIERIEN JA MÄYRÄKOIRIEN VESIRIISTA-KOKEEN TOIMITSIJAKOULUTUS KENNELLIITTO OSA2

TAVOITE

Toimitsijakoulutuksen tavoitteena on antaa kokeiden järjestelyissä mukana olleille toimitsijan pätevyys.

Pätevöinti oikeuttaa ottamaan vastuun kokeiden sääntöjen mukaisesta toteuttamisesta ja läpiviemisestä.

Annettu koulutus samalla yhtenäistää koejärjestelyjen toteuttamista valtakunnallisesti.

OSALLISTUMISOIKEUS

Toimitsijakoulutukseen osallistuvalla tulee olla yhdistyksensä suositus, sekä:

- on suorittanut hyväksytysti Kennelliiton toimitsijakurssi osa 1
- on toiminut ko. kokeessa toimitsijana tai kilpailijana ja tuntee koemuodon
- omaa kyvyn ilmaista itseään suullisesti ja kirjallisesti
- on kykenevä organisoimaan ja johtamaan kokeessa olevia toimitsijoita ja kokeeseen osallistujia

Pätevöityminen toimitsijaksi on yksi osavaatimus yli- tuomarikoulutukseen.

PÄTEVÖINTI

Koetoimitsijakoulutuksen Kennelliiton osa 1 hyväksytysti suorittaminen.

Terrierien ja Mäyräkoirien vesiriistakokeen koetoimitsija- koulutuksen Kennelliiton osa 2 hyväksytysti suorittaminen.

Asuinpaikan kennelpiiri myöntää toimitsijakortin. Kortti on määräaikainen. Korttia uusittaessa tulee olla yhdistyksen lausunto henkilön osallistumisesta koetoimitsijatehtäviin.

Henkilön tulee olla täysi-ikäinen 18 v.

KURSSIN KOULUTTAJAT

Kurssin johtajan tulee olla Terrierien ja Mäyräkoirien vesiriistakokeen ylituomari ja hänen apunaan muita tuomareita tai pätevöityjä koetoimitsijoita kulloinkin tarvittava määrä.

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ

Koetoimitsijakurssi osa 1

Kennelliiton osuus

Koetoimitsijakurssi osa 2

Terrierien ja Mäyräkoirien vesiriistakokeen toimitsija-kurssi

Teoriaosuus: 3,5 h

1. Vesiriistakokeen säännöstö
2. Kokeen järjestäminen
  - suunnittelu
  - tehtävät

Käytännön harjoittelu: 2,5 h

3. Maastoharjoitus

Loppukoe: 1 h

4. Kirjallinen koe

Tuntimäärä on ohjeellinen. Minimikeston tulee kuitenkin olla 6 tuntia.

TERRIERIEN JA MÄYRÄKOIRIEN VESIRIISTA-KOKEEN KOETOIMITSIJAKOULUTUS OSA 2

1. TEORIAOSUUDEN AIHEET

1.1 Kurssin avaus

- koulutustarve ja kokeen tarkoitus
- koemuodon nykytilanne (osallistumiset, rodut jne)

1.2 Terrierien ja Mäyräkoirien vesiriistakokeen säännöt

- yleistä
- koelait
- arvosteluperusteet

1.3 Ohje Terrierien ja Mäyräkoirien vesiriista-kokeen järjestämisestä

- yleistä
- kokeiden järjestäminen
- koemaastot + rantavesi
- riista
- välineet

1.4 Koiranohjaajan toimintaohje

1.5 Ylituomarin toimintaohje

- ylituomarin tehtävät ja velvollisuudet
- ylituomarikoulutus

2. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

- kokeen anominen
- tuomarin varaaminen, yksi tuomari arvostelee enintään 8 koira / koe, ellei toisin ole sovittu.
- kokeen yleisjärjestelyt
- koetoimikunta sekä sen tehtävät
- huolto
- koetarvikkeet
- kokeen suunnittelu ja toteutus
- koiranpito ja lainsäädäntö
- kokeen paperityö

3. MAASTOHARJOITUS

- sopivan vesityöskentelypaikan valinta
- riistan käsittelijä
- ampuja
- jäljestämismaasto, jäljen teko ja sen merkitseminen

4. LOPPUKOE

4.1 Kirjallinen koe

- kaikki kurssilaiset osallistuvat kokeeseen
- kukin suorittaa annetut tehtävät itsenäisesti
- kokeessa saa käyttää apuna säännöstöä, jaettua materiaalia, sekä tekemiään muistiinpanoja

Kokeen tulisi sisältää mm. seuraavat asiat;

- kokeen tarkoitus
- kokeen toimihenkilöiden tehtävät
- riista ja sen kunto
- kokeen arvostelun pisteytys
- määräykset suorituspaikoista
- laukauksen kestävyuden toteaminen ja ase
- vastaavan koetoimitsijan tehtävät
- koiran kiinnipitovelvollisuus

4.2 Todistus

Kurssin johtaja merkitsee kurssilaisella olevaan todistukseen tarvittavat merkinnät hyväksytysti suoritetusta koulutuksesta. (todistus annettu koetoimitsijakurssi osa 1 yhteydessä)

2. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeen yleisjärjestelyt

Järjestetäänkö koe?

- tarve
- hakumaasto + sopiva ranta
- keskuspaikka
- taloudelliset asiat
- toimitsijat

Kun koe järjestetään

- vastaava koetoimitsija
- koetoimikunta
- koeanomus
- ylituomari

Koetoimikunta

- puheenjohtaja = vastaava koetoimitsija
- sihteeri ja riittävä määrä toimitsijoita (ampuja, jäljentekijä ym)
- emäntä

KOETOIMIKUNNAN ENSIMMÄISET TEHTÄVÄT

- Koeajankohdan sopiminen
- koemaastojen hankinta
maan omistaja, metsästysoikeuden haltija
- kokeen keskuspaikan varaus
- tarvittavat luvat
riistanhoitopiiri
lupa aseiden käytöstä
- ilmoittautumisaika (pvä) ja maksu
- kokeen ylituomari ja hänen varamies
huomioi koiramäärä / tuomari. Yksi tuomari arvostelee enintään 8 koiraa / koe , ellei toisin
ole tuomarikunnan kanssa sovittu.
- tuomareille kirjallinen kutsu
huomioi tuomarin jääviyssääntö

KOKEEN ANOMINEN

- yhdistys anoo ja allekirjoittaa!

KOEANOMUSTEN AJAT

Anottavan kokeen aika	Anomus kennelpiirissä	Anomus Kennelliitossa
1.1 – 30.4	31.8	30.9
1.5 - 31.7	31.12	31.1
1.8 – 31.12	31.3	30.4

Koe on virallinen, kun se on julkaistu ”KOIRAMME” lehdessä.

Muista mainita koeilmoituksessa kokeen rajoituksista.

ENNEN KOETTA

- laadi luettelo tarvittavista tarvikkeista
- palkinnot
osallistujien palkinnot
tuomareiden muistamiset
- luettelo kokeessa tarvittavista toimihenkilöistä
tee tiedustelu ja varaus riittävän ajoissa
- tutustu koe / hakumaastoon
myös ranta ja sen sopivuus

suunnittele maaston käyttö

- kokeesta ilmoittaminen
- kokeesta tiedottaminen
pidä koetoimikunta ja yhdistys ajan tasalla

TARVIKKEET JA VÄLINEET

Varmista hyvissä ajon;

RIISTA; määrä ja laatu

- ampuja, ase sekä siihen tarvittavat luvat
- vene mahdollista riistan noutoa varten
- tunnistus sirun lukulaite (kennelpiiri lainaa)

Kokeen lomakkeet

- koepöytäkirja + jatkolomake (ATK 3 ja 4)
- koirakohtaiset pöytäkirjat
- maastokortit
- koepöytäkirjan täyttöohje
- rotukoodiluettelo
- koesäännöstö

Muuta

- ensiapulaukku
- kyypakkaukset
- numero / arvontalaput
- tulostaulu
- laukauksensietotestiä varten haulikko ja riittävästi panoksia

ILMOITTAUTUMISAJAN PÄÄTTYÄ

- tarkasta ilmoittautumiskaavakkeet;
koiran oikeus osallistua
- esitäytä koepöytäkirjat, myös koirakohtainen

YHTEYS YLITUOMARIIN

- ilmoita koiramäärä
- kerro koepaikasta, järjestelyistä jne
- majoitus, ruokailutoivomus

LÄHETÄ AJO-OHJE

- osallistujille
- tuomareille, tuomariharj. / -kokelaille
- koetoimitsijoille (tarvittaessa)

KERRO JA MUISTUTA

- kokeen alkamisajankohta, rokotukset, varusteet

VARMISTA TARVIKKEIDEN KULJETUKSET KOE-PAIKALLE.

KOEPÄIVÄ

- ilmoittautumisien vastaanotto
  - rekisterikirja
  - rokotustodistus
  - tunnistusmerkintä
  - tarkasta osallistumismaksu
  - “juoksut” eli kiimaiset nartut
  - äitiyslomalaiset

ESITTELE TUOMARIKUNNALLE KOEPAIKKA

JOS MAHDOLLISTA JO EDELLISENÄ ILTANA

KOE ALKAA

vastaava koetoimitsija

- esittele tuomarit ja lausu heidät ja kokeeseen osallistujat tervetulleeksi
- esittelee yleiset koejärjestelyt, suorituspaikat
- puheenvuoro kokeen ylituomarille
- suorittaa / valvoo suoritusarvonnan

SEURAA KOKEEN KULKUA

- aikataulu
- opastaa osallistujat suorituspaikoille
- tuomarin huolto

Koirakohtaisten pöytäkirjojen puhtaaksikirjoitus, heti kun ne saadaan maastosta kokeen sihteerille.

MUISTA!

Kokeen tulokset ovat salaisia kunnes tuomarit lukevat tulokset.

TUOMARIT MAASTOSTA

- tuomari tarkastaa koirakohtaiset pöytäkirjat ja allekirjoittaa ne
- ylituomari kirjoittaa ylituomarikertomuksen ja tarkastaa ATK lomakkeet sekä allekirjoittaa ne.

HUOLEHDI TUOMAREILLE KOKEEN TULOKSET

TULOKSET JA PALKINTOJEN JAKO

- ylituomarikertomus
- tulosten julkaiseminen aloitetaan "häntäpäätä"
- arvostellut tuomari lukee arvostelunsa

- ylituomarin puheenvuoro

Tuomareiden muistamiset

Vastaava koetoimitsija aloittaa ja lopettaa tilaisuuden.

KOE ON VIRALLISESTI PÄÄTTYNYP, KUN TUOMARIT OVAT LUKENEET TULOKSET.

KOE ON OHI

- tuomareiden matkalaskut
- muut laskut

KOKEEN PURKU

- kaikki toimihenkilöt mukana loppuun asti
- muista koepaikkaa saatetaan tarvita uudelleen!! Siivous !!

KOKEEN JÄLKEEN

- koe ja koirakohtaiset pöytäkirjat kennelpiiriin yhden viikon kuluessa
- kiitokset koetta tukeneille
- tulokset lehtiin
- tarvikkeiden palautus

TOIMIKUNNAN LOPPUKOKOUS

- palaute kokeesta mahdollisimman pian
- kirjallinen yhteenveto taloudesta
- selvitys kokeesta järjestävälle yhdistykselle

TERRIERIEN JA MÄYRÄKOIRIEN VESIRIISTAKOKEEN YLITUOMARIKOULUTUS KENNELLIITTO OSA 2

TAVOITE

Ylituomarikoulutuksen tavoitteena on antaa koulutettaville terrierien ja mäyräkoirien vesiriistakokeen ylituomaripätevyys. Koulutuksessa noudatetaan Kennelliiton ohjetta Palkinto-, arvostelu- ja ylituomareiden koulutus- ja pätevyityminen sekä toiminta. Pätevyys oikeuttaa toimimaan terrierien ja mäyräkoirien vesiriista-kokeen ylituomarina.

OSALLISUMISOIKEUS

Ylituomarikoulutukseen hakeutuvalla tulee olla rotujärjestönsä sekä kennelpiirinsä kirjallinen suositus.

- on suorittanut hyväksytysti Kennelliiton ylituomareiden perus-kurssin, tai omaa vastaavat tiedot. (muu metsästyskoe ylituomari)
- on oltava Kennelliiton sekä rotujärjestön alaisen yhdistyksen jäsen.
- on suorittanut metsästäjätutkinnon ja maksanut riistanhoitomaksun ko. vuodelta.
- on toiminut kokeessa toimitsijana sekä koiran ohjaajana ja tuntee hyvin koemuodon. Lisäksi hän on suorittanut hyväksytysti vesiriistakokeen vastaavan koetoimitsija kurssin.
- omaa riittävästi kokemusta vesilintumetsästyksestä, käyttäen apunaan luolakoiraa.
- omaa kyvyn ilmaista itseään suullisesti ja kirjallisesti.

PÄTEVÖINTI

Ylituomarin katsotaan pätevädyksi silloin, kun hänellä on hallussaan hyväksytty ylituomarikortti.

Anomuksen tekee koemuotoa harrastava yhdistys jossa ylituomarikokelas on jäsen

Anomus lähetetään koemuotoa edustavalle rotujärjestölle, joka antaa lausuntonsa anomukseen ja lähettää sen edelleen anojan kennelpiirille. Kennelpiri lähettää anomuksen Kennelliitolle, jonka hallitus, ellei estettä ilmene, myöntää ylituomarikortin.

Ylituomari tehtävän saa ottaa vastaan tai lupautua siihen, vasta kun myönnetty ylituomarikortti on hallussa.

KURSSIN KOULUTTAJAT

Kurssin johtajan tulee olla terrierien ja mäyräkoirien vesiriistakokeen kokenut ylituomari ja hänen apunaan muita tuomareita tarvittava määrä.

KURSSINSISÄLTÖ

Koulutus tulee jakautua selvästi kolmeen osaan;

1. Teoria osuus 8 h

- 1.1 Vesiriistakokeen säännöstö
- 1.2 Erillisohteet koskien ylituomaria, koiranohjaajaa ja koetoimikuntaa.
- 1.3 Arvostelun perusteet sekä tulkinta.
- 1.4 Ylituomarin oikeudet ja velvollisuudet
- 1.5 Tehtävät ennen koetta ja sen aikana
  - alkupuhuttelu
  - ylituomarin kertomus sekä paperityö
- 1.6 Tuomarietiikka
- 1.7 Metsästyslaki ja asetus
- 1.8 Riista

KÄYTÄNNÖN HARJOITTELU

2. Maasto osuus 6 h

- 2.1 Vesityöalue
  - rannan määrittäminen
- 2.2 Riistan käsittely
- 2.3 Ase ja sen käyttö
- 2.4 Jäljestämismaasto
- 2.5 Arvostelu ja sääntöjen käyttö
  - haku, nouto sekä jäljestäminen

3. Loppukoe 2 h

- 3.1 Kirjallinen koe
  - Noin kymmenen kysymystä teoreettisesta osuudesta.
- 3.2 Suullinen koe
  - Noin kymmenen kysymystä käytännön osuudesta, sisältäen kysymyksiä tuomarityöskentelystä ja sääntöjen tulkinnasta.
- 3.3 Todistus
  - Kurssin johtaja merkitsee kurssilaisella olevaan todistukseen tarvittavat merkinnät hyväksytysti suoritettuna koulutuksesta.

Tuntimäärä on ohjeellinen. Koulutuksen kesto tulisi olla vähintään 15 tuntia.

4. Harjoitus- / koearvostelu

- 4.1 Kokelas suorittaa kaksi harjoitusarvostelua ennen kuin hän saa luvan suorittaa koearvostelun. Kokeen hyväksyneen kennelpiiri, myöntää anomuksesta harjoitusarvosteluluvan.
- 4.2 Harjoitusarvostelujen jälkeen kokelas suorittaa kaksi koearvostelua hyväksytysti, kahdelle nimetylle tuomarille. Kokeen hyväksyneen kennelpiiri, myöntää anomuksesta koearvosteluluvan.
- 4.3 Harjoitus- / koearvostelujen vastaanottavan ylituomarin on annettava kirjallinen lausunto todistukseen, kokelaan toimesta kokeessa.